

**COUNCIL OF
THE EUROPEAN UNION**

Brussels, 13 February 2012

6328/12

**Interinstitutional File:
2011/0043 (NLE)**

**JUR 79
RECH 39
ATO 17
COMPET 79**

LEGISLATIVE ACTS AND OTHER INSTRUMENTS: CORRIGENDUM/RECTIFICATIF

Subject: Council Decision concerning the specific programme, to be carried out by means of indirect actions, implementing the Framework Programme of the European Atomic Energy Community for nuclear research and training activities (2012 - 2013)
(17504/11, 14.12.2011)

LANGUAGE concerned: **SL**

PROCEDURE APPLICABLE according to the Council Statement of 1975.

(The procedures are explained in Council document 5980/07 JUR 49, available in the official languages, together with a translation of the structure of this cover page)

— Procedure 2(b) (obvious errors in one language version)

TIME LIMIT for the agreement of the Presidency: 3 days

Any observations regarding this corrigendum should be notified to the Presidency:

Mr. Peter W. Linde and Mr. Mads Nabe-Nielsen:

e-mail: peteli@um.dk

madnab@um.dk

POPRAVEK

Sklepa Sveta o posebnem programu, ki se bo s posrednimi ukrepi izvajal v sklopu okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2012–2013)

(17504/11, 14.12.2011)

Različica tega sklepa Sveta v slovenskem jeziku se nadomesti z naslednjim besedilom:

SKLEP SVETA

z dne ...

**o posebnem programu,
ki se bo s posrednimi ukrepi izvajal
v sklopu okvirnega programa
Evropske skupnosti za atomsko energijo
za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2012–2013)**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti člena 7 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije podanem po posvetovanju z Znanstvenim in tehničnim odborom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta¹,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora²,

---

¹ Mnenje z dne 15. novembra 2011 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Mnenje po neobveznem posvetovanju.

² UL C 318, 29.10.2011, str. 127. Mnenje po neobveznem posvetovanju.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Skupna nacionalna in evropska prizadevanja na področju raziskav in usposabljanja so bistvena za pospeševanje in zagotavljanje gospodarske rasti in blaginje državljanov Evrope.
- (2) V skladu s Sklepom Sveta 2011/.../Euratom z dne ... o okvirnem programu Evropske skupnosti za atomsko energijo za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2012–2013)^{1*} (v nadaljnjem besedilu: "okvirni program") se okvirni program izvaja s posebnima programoma, v katerih so določena podrobna pravila za njuno izvajanje in trajanje ter predvidena potrebna sredstva.
- (3) Okvirni program zajema dve vrsti dejavnosti, posredne ukrepe na področju raziskav fuzijske energije in raziskav jedrske fisije, varnosti in zaščite pred sevanjem ter neposredne ukrepe za dejavnosti Skupnega raziskovalnega središča (JRC) na področju ravnanja z jedrskimi odpadki, vplivov na okolje, varnosti in zaščite, zlasti v povezavi z jedrskimi dogodki in ob upoštevanju izkušenj iz preteklosti. Posredne ukrepe bi bilo treba izvajati s tem posebnim programom.
- (4) Za ta posebni program bi bilo treba uporabljati pravila okvirnega programa, ki se nanašajo na udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz ter razširjanje rezultatov raziskav.

---

¹ UL L ...

* UL: Prosimo, vstaviti podatke o dokumentu st17503/11.

- (5) Skupnost je v skladu s členom 101 Pogodbe sklenila vrsto mednarodnih sporazumov na področju jedrskih raziskav, da pa bi bila Skupnost še bolj vključena v svetovno raziskovalno skupnost, bi si bilo treba prizadevati za krepitev mednarodnega sodelovanja na področju raziskav. Dvostransko mednarodno sodelovanje temelji na čvrstem pravnem okviru sporazumov o sodelovanju med Skupnostjo in tretjimi državami. Okvirni program je bistvenega pomena za izvajanje teh sporazumov. Možnost sodelovanja v tem posebnem programu bi zato morale imeti države, ki so v ta namen sklenile potrebne sporazume, na ravni projektov in na podlagi vzajemnih koristi pa tudi subjekti iz tretjih držav in mednarodnih organizacij za znanstveno sodelovanje.
- (6) S tem posebnim programom bi bilo treba prispevati k spodbujanju trajnostnega razvoja in zagotavljanju ohranjanja ustrezne kulture varnosti.
- (7) Treba bi bilo zagotoviti dobro finančno upravljanje in izvajanje tega posebnega programa na učinkovit in uporabnikom prijazen način, obenem pa pravno varnost in dostopnost programa vsem udeležencem, v skladu z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti¹, in Uredbo Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002 z dne 23. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti².

---

¹ UL L 248, 16.9.2002, str. 1.

² UL L 357, 31.12.2002, str. 1.

- (8) Sprejeti bi bilo treba ustrezne ukrepe, ki so sorazmerni s finančnimi interesi Unije, za spremljanje učinkovitosti odobrene finančne podpore in učinkovite porabe teh sredstev za preprečevanje nepravilnosti in goljufij. Sprejeti bi bilo treba tudi ustrezne ukrepe za izterjavo izgubljenih, nepravilno plačanih ali nepravilno porabljenih sredstev v skladu z Uredbo (ES, Euratom) št. 1605/2002, Uredbo (ES, Euratom) št. 2342/2002, Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti¹, Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi², ter Uredbo (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)³.
- (9) Za vsako tematsko področje bi bilo treba predvideti svojo proračunsko vrstico v splošnem proračunu Evropske unije.
- (10) Pri raziskovalnih dejavnostih, ki se izvajajo v okviru tega posebnega programa, bi bilo treba upoštevati temeljna etična načela, vključno s tistimi, ki so izražena v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

---

¹ UL L 312, 23.12.1995, str. 1.

² UL L 292, 15.11.1996, str. 2.

³ UL L 136, 31.5.1999, str. 1.

Člen 1

Za obdobje od 1. januarja 2012 do 31. decembra 2013 se sprejme posebni program, ki se bo izvajal s posrednimi ukrepi v sklopu okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2012–2013) (v nadaljnjem besedilu: "posebni program").

Člen 2

Posebni program podpira raziskovalne dejavnosti in usposabljanje na področju jedrske energije; obsega vrsto posrednih raziskovalnih ukrepov, ki se izvajajo na naslednjih tematskih področjih:

- a) raziskave fuzijske energije (vključno z reaktorjem ITER),
- b) raziskave jedrske fisije, varnosti in zaščite pred sevanjem.

Cilji in splošne smernice za dejavnosti iz tega člena so določeni v Prilogi.

Člen 3

V skladu s členom 3 Sklepa 2011/.../Euratom* znaša najvišji znesek za izvajanje posebnega programa 2 327 054 000 EUR, od česar je za upravne odhodke Komisije namenjenih do 15 %. Ta znesek se dodeli v skladu z naslednjo preglednico (v EUR):

a)	raziskave fuzijske energije	2 208 809 000 EUR;
b)	jedrska fisija, varnost in zaščita pred sevanjem	118 245 000 EUR.

Člen 4

Vse raziskovalne dejavnosti iz posebnega programa se izvajajo v skladu s temeljnimi etičnimi načeli.

---

* UL: vstaviti podatke za dokument st17503/11.

Člen 5

1. Posebni program se izvaja s shemami financiranja iz Priloge II k Sklepu 2011/.../Euratom*.
2. Pravila za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz ter pravila za razširjanje rezultatov raziskav v zvezi s posrednimi ukrepi, določena v Uredbi Sveta (Euratom) št. .../2011 z dne ... o določitvi pravil za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz pri posrednih ukrepih okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo ter za razširjanje rezultatov raziskav (2012–2013)^{1**}, se uporabljajo tudi za ta posebni program.

Člen 6

1. Komisija sestavi letni delovni program za izvajanje posebnega programa, v katerem podrobno opredeli cilje ter prednostne naloge na področju znanosti in tehnologije, določene v Prilogi, sheme financiranja, ki se bodo uporabile za razpisane teme, ter časovni razpored izvajanja.
2. V delovnem programu se upoštevajo ustrezne raziskovalne dejavnosti, ki jih izvajajo države članice, pridružene države ter evropske in mednarodne organizacije. Delovni program se po potrebi posodablja.

---

* UL: vstaviti podatke za dokument st17503/11.

1 UL L ....

** UL: vstaviti podatke za dokument st17506/11.

3. V delovnem programu se določijo merila, v skladu s katerimi se ocenjujejo predlogi za posredne ukrepe v okviru shem financiranja in izbirajo projekti. Merila so odličnost, učinek in izvajanje. Dodatne zahteve, ponderji in mejne vrednosti se lahko v delovnem programu dodatno opredelijo ali dopolnijo.
4. V delovnem programu je mogoče navesti/opredeliti:
  - a) organizacije, ki prejemajo prispevke v obliki članarine;
  - b) podporne ukrepe za dejavnosti določenih pravnih oseb.

Člen 7

1. Za izvedbo posebnega programa je odgovorna Komisija.
2. Komisiji pri izvajanju posebnega programa pomaga posvetovalni odbor. Sestava tega odbora se lahko spreminja glede na različne točke dnevnega reda odbora. Za vidike, povezane s fisijo, so sestava tega odbora in podrobni operativni predpisi in postopki, ki se zanj uporabljajo, določeni v Sklepu Sveta 84/338/Euratom, ESPJ, EGS z dne 29. junija 1984 o strukturah in postopkih za upravljanje in usklajevanje raziskovalnih, razvojnih in predstavitvenih dejavnosti Skupnosti¹. Za vidike, povezane s fuzijo, je isto določeno v Sklepu Sveta z dne 16. decembra 1980 o ustanovitvi posvetovalnega odbora za fuzijski program².

---

¹ UL L 177, 4.7.1984, str. 25.

² Ni objavljen.

3. Komisija odbor redno obvešča o splošnem napredku pri izvajanju posebnega programa in mu pravočasno predloži podatke o vseh ukrepih, ki se predlagajo ali financirajo v okviru tega posebnega programa.

Člen 8

Komisija v skladu s členom 6 Sklepa 2011/.../Euratom* zagotovi neodvisno spremljanje, oceno in pregled izvajanja dejavnosti na področjih, zajetih v tem posebnem programu.

Člen 9

Ta sklep začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

Za Svet

Predsednik

---

* UL: vstaviti podatke za dokument st17503/11.

PRILOGA

ZNANSTVENI IN TEHNOLOŠKI CILJI, SPLOŠNE SMERNICE ZA TEME IN DEJAVNOSTI

I. Tematska področja raziskav

I.A Raziskave fuzijske energije

Splošni cilj

Razvijanje osnov znanja za izgradnjo prototipskih reaktorjev za elektrarne, ki so varne, trajnostne, okoljsko vzdržne in gospodarne, ter izgradnja mednarodnega termonuklearnega poskusnega reaktorja (ITER) kot pomemben korak na poti k temu cilju.

Dejavnosti

1. Izgradnja reaktorja ITER

Skupnost ima kot gostiteljica projekta posebno odgovornost znotraj organizacije ITER in vodilno vlogo, zlasti pri vodenju mednarodne organizacije ITER, upravljanju in izbiri kadra, pa tudi pri splošni tehnični in administrativni podpori.

Skupnost bo v vlogi pogodbenice sodelovala pri nadaljnjih prispevkih k izgradnji opreme in naprav, potrebnih na gradbišču reaktorja ITER, ter podpirala projekt med izgradnjo.

Dejavnosti na področju raziskav in razvoja v podporo izgradnji reaktorja ITER bodo potekale v združenjih za fuzijo in evropskih podjetjih. Vključevale bodo razvoj in testiranje komponent in sistemov.

2. Raziskave in razvoj za pripravo na obratovanje reaktorja ITER

Namen usmerjenega fizikalno-tehnološkega programa bo povzeti projektne odločitve v zvezi z reaktorjem ITER in pripraviti hiter začetek obratovanja reaktorja. Izvajal se bo prek usklajenih eksperimentalnih in teoretičnih dejavnosti ter modeliranja z uporabo naprav JET (Joint European Torus) in drugih ustreznih eksperimentalnih in računalniških naprav. Z njim bo zagotovljeno, da bo imela Evropa potreben vpliv na projekt ITER in močno vlogo pri njegovem izkoriščanju. Vključeval bo:

- oceno posebnih ključnih tehnologij za obratovanje reaktorja ITER z uporabo izboljšav na reaktorju JET (prva stena kot pri reaktorju ITER, sistemi ogrevanja, diagnostika);
- preverjanje scenarijev za obratovanje reaktorja ITER z usmerjenimi eksperimenti na reaktorju JET in drugih zmogljivostih ter z usklajenim modeliranjem.

3. Omejene tehnološke dejavnosti kot priprava na elektrarno DEMO

V združenjih za fuzijo in industriji se bodo nadalje razvijale ključne tehnologije in materiali, potrebni za izdajo licence, izgradnjo in obratovanje elektrarne DEMO, da se bodo lahko testirali na reaktorju ITER in da se bo evropski industriji omogočila izgradnja elektrarne DEMO in razvoj prihodnjih fuzijskih elektrarn. Izvajale se bodo naslednje dejavnosti:

- nadaljnje delo posebne projektne skupine na področju dejavnosti tehnične validacije in tehničnega projektiranja (EVEDA) za pripravo na izgradnjo Mednarodne obsevalne naprave za testiranje fuzijskih materialov (IFMIF), ki se bo uporabljala za testiranje materialov za fuzijsko elektrarno;
- razvoj, testiranje s pomočjo obsevanja in modeliranje materialov z nizko aktivacijo, ki so odporni na sevanje; razvoj ključnih tehnologij, potrebnih za obratovanje fuzijske elektrarne, vključno z moduli oblog; zasnova konstrukcije elektrarne DEMO z upoštevanjem varnostnih in okoljskih vidikov.

4. Dolgoročne raziskovalne in razvojne dejavnosti

S posebnim programom se bodo na podlagi dejavnosti, ki posebej zadevajo reaktor ITER in elektrarno DEMO, razvijale kompetence in povečale osnove znanja na področjih, ki so strateško pomembna za prihodnje fuzijske elektrarne. Te raziskovalne dejavnosti bodo izboljšale tehnično izvedljivost in rentabilnost fuzijske energije. Posebni ukrepi na podlagi okvirnega programa bodo vključevali naslednje omejene dejavnosti:

- proučevanje izboljšanih konceptov za sisteme magnetne konfinacije, vključno s stelaratorji; delo bo usmerjeno v pripravo na delovanje stelaratorja W7-X, uporabo obstoječih naprav za razširitev eksperimentalnih podatkovnih zbirk in oceno prihodnjih obetov za te konfiguracije;
- nadaljevanje poskusov, teoretičnega dela in modeliranja s končnim ciljem celovitega razumevanja fuzijskih plazem za uporabo v reaktorjih;
- izvajanje študij o družbeno-znanstvenih in gospodarskih vidikih pridobivanja energije s fuzijo ter ukrepi za spodbujanje osveščanja in izobraževanja javnosti v zvezi s fuzijo.

5. Človeški viri, izobraževanje in usposabljanje – oblikovanje „generacije ITER“

Z naslednjimi ukrepi se bodo za takojšnje in za srednjeročne potrebe projekta ITER in za nadaljnji razvoj fuzije zagotovili primerni človeški viri in visoka raven sodelovanja na tematskem področju fuzije:

- podpora mobilnosti raziskovalcev med organizacijami, ki sodelujejo v posebnem programu, za izboljšanje sodelovanja in povezovanja raziskovalnih dejavnosti ter za spodbujanje mednarodnega sodelovanja;
- visoka raven usposabljanja za inženirje in raziskovalce na podiplomski in podoktorski ravni, vključno z uporabo naprav kot učne platforme, posebnimi seminarji in delavnicami, ter spodbujanje sodelovanja med visokošolskimi ustanovami.

6. Infrastrukture

Izvedba projekta ITER v Evropi v mednarodnem okviru organizacije ITER bo prispevala k novim raziskovalnim infrastrukturam z močno evropsko razsežnostjo.

7. Prenos tehnologije, sodelovanje industrije in inovacije

Reaktor ITER bo potreboval novo in prožnejšo organizacijsko strukturo, ki bo omogočila hiter prenos inovacij in tehnološkega napredka v industrijo, kar bo evropski industriji omogočilo, da bo poslala bolj konkurenčna. To bo doseženo s spodbujanjem:

- inovacij in izmenjave znanja z ustreznimi univerzami, raziskovalnimi inštituti in industrijo, tudi z ustrezno interakcijo z organizacijo ITER in skupnim evropskim podjetjem za razvoj fuzijske energije (F4E) (pri čemer so industrijskim partnerjem zagotovljene enake možnosti za sodelovanje v skladu z ustreznimi predpisi EU o javnih naročilih);
- prijavljanja patentov;
- foruma za industrijske inovacije na področju fuzije (Fusion Industry Innovation Forum), v okviru katerega bodo oblikovani načrt za fuzijsko tehnologijo in pobude za razvoj človeških virov, s poudarkom na inovacijah in možnostih zagotavljanja novih proizvodov in storitev.

I.B Jedrska fisija, varnost in zaščita pred sevanjem

Splošni cilj

Vzpostavitev trdne znanstvene in tehnične osnove, da bi pospešili konkretne rešitve za varnejše ravnanje z dolgoživimi radioaktivnimi odpadki, izboljšanje zlasti varnosti in prispevanje k učinkoviti rabi virov in stroškovni učinkovitosti jedrske energije ter zagotavljanje močnega in družbeno sprejemljivega sistema zaščite ljudi in okolja pred vplivi ionizirajočega sevanja.

Dejavnosti

Na petih glavnih področjih dejavnosti, ki so opisana spodaj, se bodo izvajali posredni ukrepi na področju jedrske fisije, varnosti in zaščite pred sevanjem. Zaradi večjega poudarka na jedrski varnosti, ki prispeva k preusmerjanju jedrskih raziskav, bo področju varnosti jedrskih objektov, zaščiti pred sevanjem (vključno z uporabo v medicini) in oceni tveganja namenjene kar največ pozornosti. Obstajajo pomembne povezave z raziskavami v okviru sedmega okvirnega programa Unije, ki je bil sprejet s Sklepom št. 1982/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o Sedmem okvirnem programu Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013)¹, zlasti pri dejavnostih na področju energetike, evropskih standardov, izobraževanja in usposabljanja, varovanja okolja, zdravja, ved o materialih, upravljanja, skupnih infrastruktur, kulture zaščite in varnosti. Mednarodno sodelovanje se bo spodbujalo v okviru mnogih raziskovalnih dejavnosti, s posebnim poudarkom na varnosti jedrskih objektov, in sicer v sodelovanju z ustreznimi strokovnimi in interesnimi forumi, opisanimi v utemeljitvi dejavnosti na področju jedrske fisije, varnosti in zaščite pred sevanjem iz točke I.B. Priloge I Sklepa 2011/.../Euratom*.

---

¹ UL L 412, 30.12.2006, str. 1.

* UL: prosimo, vstavite podatke za dokument st17503/11.

1. Ravnanje z dokončnimi radioaktivnimi odpadki

Tehnične študije in predstavitev načrtov za odlagališča v geoloških formacijah, da bi pripravili izvedbo ob zagotavljanju operativne varnosti. Študije za boljše poznavanje odpadkov in njihovega vedenja skozi čas, razvoj zanesljivih metodologij za oceno uspešnosti in varnosti, proučevanje vprašanj v zvezi z upravljanjem in družbenih vprašanj, povezanih s strinjanjem javnosti, ter druge dejavnosti v podporo razvijanju skupnega evropskega pogleda na glavna vprašanja v zvezi z ravnanjem z odpadki in njihovim odlaganjem.

2. Reaktorski sistemi

Ob upoštevanju splošnega cilja izvedba raziskav v podporo varnemu obratovanju vseh vrst reaktorskih sistemov (vključno z napravami za gorivni cikel), ki se uporabljajo v Evropi, ali, če je potrebno zaradi ohranjanja širokega strokovnega znanja o jedrski varnosti v Evropi, tistih vrst reaktorjev, ki bi se lahko uporabljali v prihodnosti, z izključnim poudarkom na varnostnih vidikih. To zajema oceno in upravljanje življenjske dobe elektrarn, kulturo varnosti (zmanjševanje tveganja človeške in organizacijske napake), napredne metodologije za oceno varnosti, orodja za numerično simulacijo, instrumentacijo in regulacijo ter preprečevanje in ublažitev hujših nesreč ter spremljajoče dejavnosti za optimalno upravljanje znanja in ohranjanje kompetenc.

Med drugim gre za dejavnosti na področju temeljnih in ključnih medsektorskih raziskav (npr. raziskav materialov)¹ in, ob izključnem poudarku na varnostnih vidikih, za študijo prihodnjih reaktorjev in vseh vidikov gorivnega cikla, na primer ločevanja in pretvorbe.

---

¹ Razume se, da je Evropski raziskovalni svet (ERS) odgovoren za podporo pionirskih raziskav na vseh znanstvenih in tehnoloških področjih.

3. Zaščita pred sevanjem

Dejavnosti na tem področju bodo usmerjene v:

- boljšo količinsko opredelitev tveganj za zdravje pri dolgotrajni izpostavljenosti nizkemu sevanju, vključno z individualnimi razlikami, z epidemiološkimi študijami in boljšim razumevanjem mehanizmov na podlagi raziskav na področju celične in molekularne biologije;
- izboljšanje varnosti in učinkovitosti uporabe sevanja v medicini z najnovejšim tehnološkim razvojem ter doseganje pravega razmerja med koristmi in nevarnostjo takšne uporabe;
- izboljšanje skladnosti in povezanosti ukrepanja v primeru izrednih dogodkov ali po nesrečah v Evropi z razvojem skupnih orodij in strategij ter prikaz njihove učinkovitosti v operativnih okoljih;
- po potrebi učinkovitejše povezovanje nacionalnih raziskovalnih dejavnosti na drugih področjih.

4. Infrastrukture

Če obstaja jasna evropska dodana vrednost, zlasti za zagotovitev kritične mase, podpora zasnovi, prenovi, izgradnji in/ali obratovanju ključnih raziskovalnih infrastruktur, potrebnih pri katerem koli od zgoraj navedenih tematskih področij, vključno s tem, da se posameznim raziskovalcem in raziskovalnim ekipam zagotovi ustrezen dostop do obstoječih in prihodnjih infrastruktur.

5. Človeški viri in usposabljanje¹

Uskladitev nacionalnih programov in izpolnjevanje splošnih potreb po usposabljanju na področju jedrske znanosti in tehnologije z vrsto instrumentov, vključno s konkurenčno usmerjenimi instrumenti, ki prinašajo kratkoročne rezultate, v okviru splošne podpore človeškim virom na vseh tematskih področjih. To vključuje podporo tečajem in mrežam usposabljanja ter ukrepe, s katerimi lahko sektor postane bolj privlačen za mlade znanstvenike in inženirje ter s katerimi se izboljša usklajevanje med izobraževalnimi ustanovami v Uniji, da bi zagotovili enakovrednost kvalifikacij v vseh državah članicah.

---

¹ Razume se, da je program Človeški viri okvirnega programa EU odgovoren za mobilnost raziskovalcev na vseh znanstvenih in tehnoloških področjih.

II. Etični vidiki

Med izvajanjem tega posebnega programa in raziskovalnih dejavnosti, ki iz njega izhajajo, je treba spoštovati temeljna etična načela. Sem med drugim spadajo načela iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, vključno z naslednjimi: varstvo človekovega dostojanstva in življenja, varstvo osebnih podatkov in zasebnosti ter zaščita živali in varstvo okolja v skladu s pravom Skupnosti in zadnjimi različicami ustreznih mednarodnih konvencij, smernic in kodeksov ravnanja, npr. Helsinško deklaracijo, Konvencijo Sveta Evrope o človekovih pravicah in biomedicini, podpisano v Oviudu 4. aprila 1997, in njenimi dodatnimi protokoli, Konvencijo ZN o otrokovih pravicah, Splošno deklaracijo o človeškem genomu in človekovih pravicah, ki jo je sprejel UNESCO, Konvencijo ZN o biološkem in toksičnem orožju, Mednarodno pogodbo o rastlinskih genskih virih za prehrano in kmetijstvo ter ustreznimi resolucijami Svetovne zdravstvene organizacije.

Prav tako se bodo upoštevala mnenja Evropske skupine svetovalcev glede etičnih posledic biotehnologije (1991–1997) in mnenja Evropske skupine za etiko v znanosti in novih tehnologijah (od 1998).

V skladu z načelom subsidiarnosti morajo udeleženci v raziskovalnih projektih zaradi raznolikosti pristopov na evropski ravni spoštovati veljavno zakonodajo, predpise in etična merila držav, v katerih potekajo raziskave. V vsakem primeru se uporabljajo nacionalni predpisi in Skupnost v nobeni državi članici ali drugi državi ne bo finančno podprla nobene raziskave, ki je v tej državi članici ali drugi državi prepovedana.

Po potrebi morajo izvajalci raziskovalnih projektov pridobiti dovoljenje ustreznih nacionalnih ali lokalnih odborov za etiko še pred začetkom izvajanja dejavnosti RTR. Pri predlogih, ki zadevajo etično občutljiva vprašanja, ali kadar etični vidiki niso bili ustrezno upoštevani, bo izpolnjevanje etičnih meril sistematično preverjala tudi Komisija. V posebnih primerih se lahko izpolnjevanje etičnih meril preveri med izvajanjem projekta.

Člen 13 Pogodbe o delovanju Evropske unije zahteva, da Skupnost pri oblikovanju in izvajanju svojih politik, vključno z raziskavami, v celoti upošteva zahteve po dobrem počutju živali.

Direktiva Sveta 86/609/EGS z dne 24. novembra 1986 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o varstvu živali, ki se uporabljajo za poskusne in druge znanstvene namene¹ glede varstva živali, ki se uporabljajo za poskusne in druge znanstvene namene, zahteva, da morajo biti vsi poskusi načrtovani tako, da se izogne povzročanju stiske in nepotrebnih bolečin ter trpljenja poskusnim živalim, da se uporabi čim manjše število živali, da se uporabijo živali z najnižjo mero nevrofiziološke občutljivosti ter se povzroči čim manj bolečin, trpljenja, stiske ali trajnih poškodb. Spreminjanje genske dediščine živali in kloniranje živali je dovoljeno zgolj v primerih, ko so cilji etično utemeljeni, pogoji zagotavljajo dobro počutje živali in se spoštujejo načela biotske raznovrstnosti. Med izvajanjem posebnega programa bo Komisija redno spremljala najnovejša znanstvena dognanja ter nacionalne in mednarodne predpise, da bo lahko upoštevala morebiten napredek.

---

¹ UL L 358, 18.12.1986, str. 1.